

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับสถาบันการเงิน ประเภท สหกรณ์

*อ้างอิงจากแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรมสำหรับสถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ โดยส่วนพัฒนา
นโยบายการกำกับ กองกำกับและตรวจสอบ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เผยแพร่ ตุลาคม
2562.

สืบค้นจาก : [http:// amlo.go.th/amlo-intranet/media/k2/attachments/4YcoopYreport_7051.pdf](http://amlo.go.th/amlo-intranet/media/k2/attachments/4YcoopYreport_7051.pdf)

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรมสำหรับสถาบันการเงิน ประเภท สหกรณ์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ สามารถรายงานธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างถูกต้องตามที่กฎกระทรวง และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด

บทนำ

สหกรณ์ เป็นสถาบันการเงิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม 3 ประเภท¹ โดยได้แก่ ธุรกรรมที่ใช้เงินสด ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน และ ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งหลักเกณฑ์ในการกำหนดวงเงิน และประเภทธุรกรรม ปรากฏอยู่ในกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542²

ทั้งนี้ สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ เป็นแหล่งออมเงินและการลงทุนที่มีระบบการจัดการอย่างง่าย และมีกลุ่มลูกค้า ได้แก่สมาชิกซึ่งอยู่ในพื้นที่จำกัดหรือองค์กร สหกรณ์เป็นสถาบันการเงินเนื่องจากมีลักษณะขององค์กรที่เป็นแหล่งรวบรวมและบริหารจัดการเงินของสมาชิกจำนวนมาก สหกรณ์หนึ่ง ๆ อาจมีเงินหมุนเวียนในสหกรณ์มูลค่าถึงพันล้านบาทขึ้นไป และประเทศไทยมีสหกรณ์จำนวนมาก ซึ่งทำให้สหกรณ์แม้จะเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์เน้นการออมและช่วยเหลือสมาชิก แต่ผลของการก่อตั้งก็ทำให้เกิดการขยายวัตถุประสงค์จากการออมอย่างพอเพียงของสมาชิกซึ่งเริ่มแรกเป็นเพียงชาวบ้านในท้องถิ่น มาเป็นการลงทุนของสมาชิกที่มีฐานะและอาจมีการขยายความเป็นสมาชิกไปถึงประชาชนที่อยู่นอกพื้นที่จำกัด ดังนั้นในปัจจุบัน สหกรณ์ถือเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนจำนวนมาก ซึ่งยังไม่มีมีการกำกับดูแลในเรื่องการบริหารเงินอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการก่อตั้งสหกรณ์ยังคงตั้งอยู่ในแนวคิดที่ว่า สหกรณ์เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิก มากกว่าการพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่า สหกรณ์เป็นแหล่งลงทุนและการแสวงหาผลกำไรขององค์กร หรือกลุ่มคนที่มีเงินทุนและอำนาจในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ในมุมมองของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สหกรณ์ เป็นสถาบันการเงินที่มีอาจถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินได้ จึงได้กำหนดให้สหกรณ์ต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงต้องมีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมด้วย ดังนั้นเพื่อให้สหกรณ์ สามารถรายงานการทำธุรกรรมได้อย่างถูกต้อง สำนักงานจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับ สหกรณ์ ฉบับนี้

¹ มาตรา 13 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

² กฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และกฎกระทรวง “กำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2554” และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2554) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

คำนิยาม

“ลูกค้า” หมายถึง บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับสหกรณ์ กรณีนี้ก็คือ สมาชิกสหกรณ์ทุกประเภท ไม่ว่าความเป็นสมาชิกนั้น จะมีกำหนดระยะเวลาอันจำกัดหรือไม่ สหกรณ์อื่นมากู้ยืมหรือเปิดบัญชีกับสหกรณ์ หรือบุคคลใด ๆ ที่มีการสร้างความสัมพันธ์กับสหกรณ์

“ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว” หมายถึง บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ที่มีการทำธุรกรรมกับสหกรณ์ โดยไม่มีสถานภาพความเป็นสมาชิกกับสหกรณ์ เช่น ผู้ได้ผลประโยชน์กรณีสมาชิกถึงแก่กรรม กรณีมาทำธุรกรรมแทนสมาชิกโดยไม่ได้มีการมอบฉันทะหรือมอบอำนาจอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกมาซื้อสินค้า (ปุ๋ย น้ำมัน ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์) จากสหกรณ์ เป็นต้น

“ธุรกรรมที่ใช้เงินสด”³ หมายถึง ธุรกรรมที่สมาชิกถือเงินสดมาทำธุรกรรม ดำเนินการต่อสหกรณ์ หรือ ธุรกรรมที่ลูกค้าได้รับเงินสดจากสหกรณ์อันเป็นผลจากการดำเนินกิจกรรมที่เกิดมูลค่าต่าง ๆ อาทิ การนำเงินสดมาซื้อหุ้นสหกรณ์ การรับเงินสดอันเป็นเงินปันผลจากการถือหุ้น การรับเงินกู้ยืมจากสหกรณ์ เป็นต้น

“ธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน”⁴ หมายถึง ธุรกรรมที่ลูกค้าดำเนินการกับสหกรณ์ โดยมีการนำอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่า เป็นวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมนั้น ๆ ซึ่งหากปราศจากทรัพย์สินดังกล่าว ธุรกรรมที่ลูกค้าประสงค์จะดำเนินการกับสหกรณ์ ย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้

“ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย”⁵ หมายถึง ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย

ข้อ 1 หลักการในการพิจารณา “ธุรกรรมที่ต้องรายงาน”

สหกรณ์ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 รวมถึงกฎกระทรวงและประกาศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

“สหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป และมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ใ้กู้ ใ้สินเชื่อ รับจํานอง จํานำทรัพย์สิน หรือจัดใ้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด”

สหกรณ์ที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต่อสำนักงานตามมาตรา 13 ธุรกรรมที่สหกรณ์มีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงานฯ หมายถึงธุรกรรมที่มีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ก. **ธุรกรรมของลูกค้า** กล่าวคือ เป็นธุรกรรมที่ลูกค้าประสงค์ที่จะดำเนินการ เพื่อประโยชน์ของลูกค้าโดยตรง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันการเงิน หรือการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน

³ เป็นธุรกรรมประเภทที่มีการกำหนดวงเงินในการรายงาน

⁴ เป็นธุรกรรมประเภทที่มีการกำหนดวงเงินในการรายงาน

⁵ เป็นธุรกรรมประเภทที่ไม่จำกัดวงเงินและประเภทในการรายงาน

ข. ธุรกรรมที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การยกเว้น ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5 กล่าวคือ เป็นธุรกรรมที่ไม่อยู่ในกลุ่ม “ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน” ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2543) และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

ทั้งนี้ หากธุรกรรมที่เกิดขึ้น ตรงกับหลักเกณฑ์ทั้งสองประการข้างต้น สหกรณ์จะต้องรายงานธุรกรรมดังกล่าวตามวงเงินหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

ข้อ 2 ประเภทธุรกรรมที่ต้องรายงาน

ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีการแบ่งประเภทธุรกรรมออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ธุรกรรมที่ใช้เงินสด ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำหรับการทำให้ธุรกรรมระหว่างสหกรณ์กับลูกค้าซึ่งได้แก่ สมาชิกทุกประเภท รวมถึง ผู้ที่ไม่ใช่สมาชิก แต่มีการทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวกับสหกรณ์ อาจพิจารณาลักษณะของธุรกรรมแต่ละประเภทได้ดังนี้

- (1) ธุรกรรมที่ใช้เงินสด อาจได้แก่ การที่ลูกค้าถือเงินสดมาชำระค่าหุ้น มาฝากเข้าบัญชีออมเงินที่ตนเปิดไว้กับสหกรณ์ มาชำระหนี้กู้ยืม โฉนดอสังหาริมทรัพย์หรือจ่านำ หรือในทางกลับกัน ลูกค้าเป็นฝ่ายมารับเงินสดจากสหกรณ์ อาจเป็นเงินที่สหกรณ์อนุมัติปล่อยกู้ เงินปันผล หรือเงินที่ลูกค้าขอถอนจากบัญชีการออม เงินค่าหุ้นที่ลูกค้ามาขายคืน เป็นต้น
- (2) ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน อาจได้แก่ การทำนิติกรรมสัญญา ที่มีทรัพย์สินประเภท อสังหาริมทรัพย์ (เช่น ที่ดิน อาคาร บ้าน) หรืออสังหาริมทรัพย์ (เฉพาะ เรือ รถ เครื่องจักรกลที่มีการจดทะเบียน) เป็นหลักประกันในการกู้ยืม รวมถึงการโฉนดอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว หรือการปลดหนี้เหนือทรัพย์สินดังกล่าว หรือการทำนิติกรรมสัญญาที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนมือของทรัพย์สิน หรือการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หรือการทำธุรกรรมใด ๆ ที่ทำให้ทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง
- (3) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ได้แก่
 - (3-1) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น การทำธุรกรรมที่มีเจตนาแยกยอด รายละเอียดตามภาคผนวก
 - (3-2) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
 - (3-3) ธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย

คำอธิบาย “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย”⁶

กรณีที่สหกรณ์พิจารณาอนุมัติสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า หรือรับทำธุรกรรมกับลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว หากสหกรณ์พบเหตุดังต่อไปนี้ สหกรณ์จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบหรือสืบสวนเบื้องต้น เมื่อลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว แจ้งความประสงค์ขอทำธุรกรรมหรือได้ทำธุรกรรมที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

⁶ ข้อ ข. เป็นการนำเสนอเพื่อขยายความเข้าใจใน คำนียาม “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3.

- ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เช่น กรณีที่พนักงานใช้ดุลยพินิจพิจารณาได้ว่า ลูกค้าเจตนาแจ้งความประสงค์ขอทำธุรกรรมในวงเงินที่ใกล้เคียงกับวงเงินที่กฎหมายกำหนด เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้สหกรณ์ต้องรายงานธุรกรรมของตน หรือการแอบอ้างเป็นผู้อื่นเพื่อมาทำธุรกรรมกับสหกรณ์ เป็นต้น

- ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน เช่น กรณีที่ลูกค้าแจ้งความประสงค์ขอทำธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่อยู่ในรายชื่อผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือลูกค้าเป็นบุคคลที่อยู่ในฐานรายชื่อผู้ที่กระทำความผิดหรือมีประวัติกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือลูกค้าที่มีคำสั่งยึดอายัดจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน

- ธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน เช่น ธุรกรรมที่สหกรณ์ใช้ดุลยพินิจแล้วเห็นว่า เป็นธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน

ข้อ 3. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน⁷

ข้อ ก. ธุรกรรมที่กระทำโดยบุคคลหรือองค์กรที่ได้รับยกเว้น กล่าวคือ ธุรกรรมที่ลูกค้าได้แก่บุคคลหรือองค์กรต่อไปนี้ เป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องรายงาน

ก-1 พระมหากษัตริย์ พระบรมราชินีนาถ พระรัชทายาท หรือพระบรมวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไปจนถึงชั้นเจ้าฟ้า

ก-2 รัฐบาล ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ก-3 มูลนิธิ ดังต่อไปนี้

- มูลนิธิชัยพัฒนา
- มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
- มูลนิธิสายใจไทย

ข้อ ข. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ที่เป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาโดยการครอบครองตามมาตรา 1382 (การครอบครองปรปักษ์) หรือมาตรา 1401 (ภาระจำยอม) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ค. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภท อสังหาริมทรัพย์อื่น ที่ไม่ใช่ เรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพ ยานพาหนะ เครื่องมือหรือเครื่องจักรกล และ ธุรกรรมที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น ดราฟต์ ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน และตราสารทางการเงิน

หมายเหตุ: ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน หมายถึง ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานในประเภทธุรกรรมเงินสด ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาได้ ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภทการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ธุรกรรมเงินสดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เท่านั้น แต่ไม่รวมถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควร

⁷ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2554) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

สงสัย ดังนั้น สหกรณ์ยังคงมีหน้าที่รายงาน “ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน” หากพบว่า ธุรกรรมดังกล่าวเป็น “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย”

ข้อ 4. แบบรายงานและวิธีส่งรายงานธุรกรรม⁸

ตาราง : ผู้จัดทำรายงานธุรกรรม

แบบรายงาน	ระยะเวลาส่งรายงาน	ผู้กรอกแบบรายงาน	ผู้ส่งรายงาน
ปง 1-01	ภายใน 7 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการทำธุรกรรม	เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ โดยให้ผู้บันทึกข้อเท็จจริงลงลายมือชื่อ และเขียนชื่อและนามสกุลด้วยลายมือ	สหกรณ์ที่รับทำธุรกรรม
ปง 1-02	ภายใน 7 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการทำธุรกรรม	บรรจงกำกับไว้พร้อมกับระบุวัน เดือน ปี ที่บันทึกข้อเท็จจริงไว้ด้านบนขวาของช่องแบบฟอร์ม	
ปง 1-03	ภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย		

ตาราง : จำนวนเงินสด มูลค่าธุรกรรมและแบบรายงานธุรกรรม⁹

ประเภทธุรกรรม	จำนวนเงินสด/มูลค่าธุรกรรม	แบบรายงาน
ธุรกรรมที่ใช้เงินสด	ธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป	ปง 1-01
ธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน (เฉพาะอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์พิเศษ เช่น ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องจักรกล และสินทรัพย์ดิจิทัล ที่ไม่ได้รับยกเว้น ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5)	ทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป (ไม่ต้องพิจารณาถึงมูลค่าของการทำธุรกรรม) ¹⁰	ปง 1-02
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	ไม่จำกัดจำนวนครั้ง จำนวนเงินสด หรือมูลค่าธุรกรรม	ปง 1-03

⁸ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2559) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

⁹ ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2559

¹⁰ มูลค่าที่สูงที่สุดโดยพิจารณาจากราคาประเมินของสำนักงานที่ดินหรือของสหกรณ์ หรือราคาซื้อขาย ใดๆอย่างหนึ่ง

วิธีส่งรายงานธุรกรรม และระยะเวลาในการส่งรายงานธุรกรรม

(1) วิธีการส่งรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน

- สหกรณ์ สามารถส่งรายงานธุรกรรมทุกประเภทได้ โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้
- ก. ยื่นรายงานธุรกรรมต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงาน โดยมีหลักฐานการส่งที่ชัดเจน
 - ข. ส่งรายงานธุรกรรมตามแบบรายงานทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยมีหลักฐานการส่งที่ชัดเจน หรือส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือไปรษณีย์เอกชน ซึ่งสามารถตรวจสอบผู้รับปลายทางได้
 - ค. ส่งรายงานธุรกรรมเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ กำกับและส่งด้วยวิธีที่สำนักงานประกาศกำหนด

ข้อ 5. ระยะเวลาและขั้นตอนการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ก. ระยะเวลาในการรายงาน

การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา 13 (3) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ประกอบข้อ 2 (2) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดว่า เมื่อมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามมาตรา 13 วรรคหนึ่ง (3) ให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ป.ง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**

“**วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งคือวันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (ผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนสถาบันการเงิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 70 วรรคสอง¹¹ รวมตลอดถึงบุคคลผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนสถาบันการเงินด้วย)

สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและทำความเข้าใจเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา 13 (3) แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

1) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบเหตุอันควรสงสัยเอง

กล่าวคือ เมื่อมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้สถาบันการเงินรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ป.ง.

ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย

¹¹ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 70 วรรคสอง “ความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล”

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา 7 วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปปง.

2) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

2.1) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจาก สำนักงาน ปปง. สำนักงานตำรวจหรือ สถานีตำรวจ สถาบันการเงินสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณา โดยอาจตรวจสอบการทำธุรกรรมของลูกค้า รายที่มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นย้อนหลังนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวโดยใช้ กระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงเหตุอันควรสงสัยในการทำธุรกรรม ของลูกค้ารวมถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับลูกค้าที่เกิดขึ้นก่อนได้รับคำสั่ง ยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากสำนักงาน ปปง. หากพบว่าการทำธุรกรรมใดก่อนนั้นหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องมีเหตุอันควร สงสัย ให้สถาบันการเงินพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิเหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา 7 วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปปง.

2.2) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการ ดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ส ให้สถาบัน การเงินพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่มิเหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำหรับกรณีนี้ วันที่สถาบันการเงินทราบ หมายถึง วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือ แจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา 7 วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ การตรวจสอบวินิจฉัยและอนุมัติควร ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า องค์กรใด สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ ขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และทำความเข้าใจกับผู้บริหาร ระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ทั้งนี้ไม่ควรเกิน 7 วัน)

ข. ขั้นตอนการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

สหกรณ์ มีหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมทั้งหมดของลูกค้าแต่ละราย เพื่อพิจารณาว่า ในการทำธุรกรรมแต่ละครั้ง หรือแต่ละกลุ่มธุรกรรมของลูกค้า มีความผิดปกติอันจะเข้าข่ายเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งต้องรายงานต่อสำนักงานหรือไม่ โดยกระบวนการในการตรวจสอบธุรกรรมจนถึงการส่งรายงานต่อสำนักงาน ควรกำหนดเป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับบทบัญญัติในกฎกระทรวงว่าด้วยการบริหารความเสี่ยงและการตรวจสอบ เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อมีการตรวจพบพฤติกรรมการทำธุรกรรมที่ผิดปกติของลูกค้ารายหนึ่งรายใด

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของลูกค้า ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมครั้งอื่น ๆ ของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับธุรกรรมที่พบว่าผิดปกติ (ในกรณี que ตรวจสอบได้)

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการตรวจสอบและผลการวิเคราะห์ให้แก่ผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหาร ที่มีอำนาจในการตรวจสอบธุรกรรมที่อาจมีเหตุอันควรสงสัยของลูกค้า

ขั้นตอนที่ 4 กรณีที่เห็นควรรายงานต่อสำนักงาน ผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหารที่มีอำนาจดังกล่าว ลงนามอนุมัติเพื่อส่งรายงานธุรกรรมของลูกค้า เป็น ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ข้อ 6. การเก็บรักษาข้อมูลการรายงานธุรกรรม

ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต้องเก็บรักษา สำเนารายงานธุรกรรม (กรณีรายงานด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ หรือยื่น ณ สำนักงาน) ที่ได้รายงานต่อสำนักงาน หรือเก็บรายงานธุรกรรมในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (กรณีรายงานโดยส่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์) ไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 5 ปี นับแต่วันที่ลูกค้าทำธุรกรรม

ทั้งนี้เนื่องจากในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า จำเป็นต้องใช้ข้อมูลการรายงานธุรกรรม มาใช้ในกระบวนการดังกล่าวด้วย จึงแนะนำให้เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เท่ากับการเก็บข้อมูลของการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

ภาคผนวก

คำถามเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมการใช้เงินสดที่พบบ่อยของสหกรณ์

1. สหกรณ์ต้องรายงานเฉพาะธุรกรรมที่สมาชิกนำเงินสดที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์มาทำธุรกรรม เช่น การฝาก การถอน ชื้อหุ้น ชำระหนี้ หรือสหกรณ์ส่งมอบเงินกู้ให้แก่สมาชิก ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่รวมถึงการทำธุรกรรมการโอนผ่านธนาคาร หรือการใช้เช็คในการฝาก/ถอน หรือสหกรณ์ส่งมอบเงินให้สมาชิกเป็นเช็ค

2. การโอนมูลค่าเงินระหว่างบัญชีเงินฝากของสมาชิกที่มีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป ต้องถือว่าเป็นการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด เนื่องจากตามหลักแล้วเป็นการถอนเงินสดจากบัญชีหนึ่งไปฝากในอีกบัญชีหนึ่ง เพราะสหกรณ์ไม่มีผลิตภัณฑ์การโอนเงิน ซึ่งผู้ให้บริการต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้นธุรกรรมนี้จึงต้องรายงานเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการของบัญชีสมาชิกเพียงรายเดียวที่โอนมูลค่าเงินระหว่างบัญชีของตนเอง หรือการโอนเงินกู้ของสหกรณ์เข้าบัญชีของสมาชิก เช่นนี้ไม่ต้องรายงาน

3. การส่งมอบเงินกู้ที่เป็นเงินสดหากมีการหักกลบลบหนี้ก่อนส่งมอบเงินกู้ให้ใช้มูลค่าเงินสดที่จะส่งมอบให้แก่สมาชิกที่เป็นยอดหลังจากหักกลบลบหนี้แล้ว มาพิจารณา หากยอดที่ส่งมอบหลังหักกลบลบหนี้แล้วยังมีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป ค่อยรายงานมายังสำนักงาน

ตัวอย่างในการพิจารณาการรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน

1. กรณีธุรกรรมหนึ่ง เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหนึ่งตัวทรัพย์สิน ให้รายงานเมื่อ ทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าตั้งแต่ ห้าล้านบาทขึ้นไป อาทิ กรณีมีการจดจำนองที่ดินหลายแปลง และแต่ละแปลงมีมูลค่าตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปทั้งสิ้น สหกรณ์ก็สามารถรายงานรวมกันใน 1 ฉบับ

2. กรณีธุรกรรมหนึ่ง เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหลายตัวทรัพย์สินร่วมกัน ให้รายงานเมื่อ ทรัพย์สินทุกตัวทรัพย์สินมีมูลค่ารวมกัน ตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อาทิ กรณีที่มีการจดจำนองที่ดินหลายแปลง แต่ละแปลงมีมูลค่าต่ำกว่าห้าล้านบาท แต่เมื่อรวมกันแล้ว มีมูลค่ารวมทั้งสิ้นห้าล้านบาทขึ้นไป สหกรณ์มีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงาน โดยรายงานรวมกันใน 1 ฉบับ

3. กรณีธุรกรรมหนึ่ง เกี่ยวข้องกับที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างในอนาคต ให้พิจารณารายงานเฉพาะ กรณีที่ดินเปล่า (ไม่รวมมูลค่าสิ่งปลูกสร้างในอนาคต) มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

4. กรณีธุรกรรมหนึ่ง เป็นการเพิ่มวงเงินในการกู้ยืม ซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินค้ำประกัน ซึ่งได้เคยรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ในสัญญากู้ยืมฉบับแรก (ก่อนเพิ่มวงเงิน) มาแล้ว ไม่ต้องรายงานอีก เนื่องจากสำนักงานพิจารณาถึงมูลค่าทรัพย์สินเป็นหลัก มิใช่มูลค่าการกู้ยืมในสัญญา

5. กรณีธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินหนึ่ง สหกรณ์เคยรายงานต่อสำนักงานแล้ว ต่อมามีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน (เปลี่ยนชื่อเจ้าของทรัพย์สิน) สหกรณ์ต้องรายงานต่อสำนักงาน แต่หากเป็นการเปลี่ยนชื่อผู้กู้ยืมในสัญญา ซึ่งมีได้กระทบต่อสิทธิในทรัพย์สิน สหกรณ์ไม่ต้องรายงาน

6. กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป โดยสหกรณ์สละกรรมสิทธิ์ให้ลูกค้าไปดำเนินการโอนที่สำนักงานที่ดินเอง โดยไม่มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไปด้วย สหกรณ์ยังคงมีหน้าที่รายงานธุรกรรมดังกล่าวอยู่

7. กรณีธุรกรรมการไถ่ถอนหลักประกันอันเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป เนื่องจากมีการปิดบัญชีชำระหนี้ สหกรณ์ต้องรายงานต่อสำนักงาน

8. กรณีที่เป็นธุรกรรมการจำนองที่ดินจำนวนหลายแปลง และมีการไถ่ถอนแต่ละแปลงไม่พร้อมกันในคราวเดียว ให้สหกรณ์รายงานธุรกรรม เมื่อการไถ่ถอนแต่ละครั้ง เป็นการไถ่ถอนทรัพย์สินที่มีมูลค่าถึงห้าล้านบาทขึ้นไป

9. กรณีที่มีธุรกรรมเกี่ยวกับการไถ่ถอนจำนอง และสหกรณ์มีการสลักหลังไถ่ถอนจำนองไว้ แม้ลูกค้าจะมารับโฉนดหรือเอกสารสิทธิ์คืนในภายหลัง ก็ให้ถือว่า วันที่สหกรณ์สลักหลังไถ่ถอน เป็นวันที่ทำธุรกรรมเนื่องจากการมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิเหนือทรัพย์สินตามกฎหมายเกิดขึ้นในวันที่สหกรณ์สลักหลังปลดจำนอง

อย่างไรก็ดี สำหรับธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภท การโอนเงินหรือการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นธุรกรรมที่สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ หรือสถาบันการเงินประเภทที่เป็นผู้ให้บริการในเครือข่ายบาทเน็ต เครือข่ายบัตรเครดิต เครือข่ายการส่งมูลค่าเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และ ผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 ซึ่งสหกรณ์มิได้อยู่ในขอบเขตดังกล่าว จึงไม่มีหน้าที่รายงานธุรกรรมที่เกี่ยวกับการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่างธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

สหกรณ์ มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย เมื่อพบว่า ลูกค้ามีการทำธุรกรรมหรือขอทำธุรกรรมที่มีความผิดปกติไปจาก แนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์

พฤติกรรมที่สหกรณ์ อาจพิจารณาตรวจสอบ เพื่อรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ได้แก่

1. กรณีที่สมาชิกขอซื้อหุ้นสหกรณ์จำนวนมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับฐานะของสมาชิก
2. กรณีที่สมาชิก มีการฝากเงิน (ไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือโอนเงินจากสถาบันการเงินหรือเช็ค) จำนวนมาก ซึ่งไม่แจ้งที่มาของเงิน หรือแจ้งที่มาอย่างไม่สมเหตุสมผล หรือไม่สอดคล้องกับฐานะของสมาชิก
3. กรณีที่สมาชิก ขอสินเชื่อ หรือจำนอง จำนำ ทรัพย์สินในมูลค่าสูง และสามารถนำเงินมาไถ่ถอนหรือชำระหนี้คืนได้ทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ ในระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งพิจารณาได้ว่า ไม่สอดคล้องกับรายได้หรือฐานะของสมาชิก
4. กรณีที่สหกรณ์มีการเปิดเผยตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารระดมทุนอื่น ๆ เพื่อการระดมทุน และลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวรายหนึ่งรายใด ชื่อตราสารดังกล่าวในมูลค่าสูงผิดปกติ และหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะหรือรายได้ หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม
5. กรณีที่สหกรณ์ ตรวจสอบพบว่า ลูกค้ามีความเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย หรือการกระทำความผิดที่หน่วยงานของรัฐแจ้งรายชื่อไว้ หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน